

Наталія СОЛТИС

магістрантка,

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

м. Тернопіль, Україна

ПРОБЛЕМА ВІДНОВЛЕННЯ ЦІЛІСНОСТІ ТА СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНИ

Здобуття суверенітету для кожної держави – це перший крок для досягнення свободи і незалежності. Суверенітет держави має дві складові свого прояву: внутрішній і зовнішній, які є єдиним та нероздільним і тільки в єдності характеризують його сутність і розкривається через такі ознаки: внутрішній – через верховенство, самостійність, повноту і єдність державної влади, а зовнішній – через незалежність і рівноправність [1, с. 192]. Ще на початку 90-х рр. Ю. Римаренко, розглядаючи національний суверенітет, пропонував визначити його як: суверенітет української нації; суверенітет українського народу; суверенітет української держави [1, с. 193]. Власне, національний суверенітет – це реальна здатність нації визначити зміст і характер політичного, економічного і культурного життя, забезпечувати самовизначення до створення самостійної, незалежної держави включно.

На жаль, на даний момент, ситуація яка склалася на сході України підірвала культурне і економічне життя. Російська агресія проти України створила загрозу державному суверенітету, а також проявила ряд проблем, від вирішення яких залежить розвиток і майбутнє держави. Війна розгортається не лише у військовому протистоянні чи в економічних стосунках, а й в інформаційному просторі. Росія займає перші місця у розповсюдженні фальшивих новин. Внаслідок інформаційної війни, розв'язаної Росією проти України, у свідомості росіян сформувався стійкий негативний стереотип сусідньої держави. Для звичайного росіянина Україна – це країна «бандерівців», «держави, що не відбулася» і без Росії її очікує деградація і розпад. Така стратегія виявилася найефективнішим руйнівним контактом [4, с. 24]. Перелік питань, що стоять на порядку денному в українського керівництва в плані відносини з РФ включають в себе такі позиції: припинення військових дій, створення нового формату спілкування з РФ, який був би вигідний для України, повернення окупованих територій та компенсація збитків спричинених анексією і військовими діями. На сьогодні існує єдина сучасна платформа пошуку формату рішення – «Мінська угода», підписана 5 вересня 2014

року за участю міжнародних посередників. Цей документ, спрямований на деескалацію збройного конфлікту, спровокованого військовою агресією зі сторони РФ, безсумнівно, зіграв надважливу роль на своєму етапі. Процес переговорів в Нормандському форматі й досягнуті угоди сприяли трансформації протистояння з силової в політико-дипломатичну площину і створення основи для подальшого правового врегулювання конфлікту.

Внаслідок російської агресії українське суспільство отримало величезний травматичний досвід. Загрозливими для відновлення цілісності суверенітету держави стають внутрішні проблеми України: складна економічна ситуація, низький рівень соціального життя населення, відсутність дієвих механізмів захисту захист прав і свободи людини, корупція в державних органах влади. Саме корупція породжує проблеми і наштовхує суспільство на небезпеку, підриває етичні цінності й справедливість, завдає шкоду розвитку населення. Разом з тим упродовж останніх 10-ти років чисельність населення України зменшилася. Стрімка міграція погіршує становище держави. Смертність переважає над народжуваністю.

Головний принцип політики держави в галузі забезпечення прав людини і громадянина визначено Конституцією України: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [3]. Відомий український дипломат Б. Тарасюк констатував: «Я не вважаю, що для України існує загроза суверенітету ззовні. Переважно всі загрози суверенітету України існують всередині України. Саме ці загрози є найбільш небезпечними» [2].

Щоб забезпечити державний суверенітет в Україні влада зобов'язана позиціонувати державу на зовнішній та внутрішній арені як активного суб'єкта, що може вирішувати складні завдання. В Україні суверенітет має загальнонародний характер. Однак факти свідчать, що попередня і теперішня влада, на жаль, виявилися відірваними від народу. На даний час найважливішим важливим завданням керівництва держави є відновлення територіальної цілісності та суверенітету України.

Література:

1. Бевз Тетяна. Суверенітет як невід'ємна ознака держав у документах і практиці українського державотворення. URL.: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/bevz_suverenitet.pdf

2. Вісник Національної академії правових наук України : зб. наук. пр. / редкол.: В. Я. Тацій та ін. Х. : Право, 2014. № 2 (77). 216 с.
3. Способи захисту прав та свобод людини і громадянина. URL.: <https://kadubovecka-gromada.gov.ua/news/1597320413/>
4. Пашков Михайло. Російсько-український конфлікт: фактор відчуження. URL.: https://razumkov.org.ua/upload/1450445630_file.pdf.

Соломія БОЖКО

магістрантка,

Львівський національний університет імені Івана Франка

м. Львів, Україна

БРОДИ – НЕВЕЛИКЕ МІСТО З ВЕЛИКОЮ ІСТОРІЄЮ

Броди – місто у східній частині Львівській області. Цей населений пункт лежить на перетині Галичини, Волині та Поділля. Етимологія назви міста походить від слова «броди» – переправи, які здавна існували на території. Перша письмова згадка про Броди датована 1084 роком у «Повчанні Володимира Мономаха дітям». Цього року у місті зустрілись чернігівський князь Володимир Мономах та волинський князь Ярополк Ізяславович.

Між Великим Князівством Литовським та Польською державою у XIV столітті велася боротьба за місто, однак згодом Броди переходять під владу Польщі. Протягом наступних років містом володіли шляхтич Ян Сенінський, родина Каменецьких, воєвода Станіслав Жолкевський, родини Конєцпольських, Собеських, Потоцьких. Також у 1648 році війська Богдана Хмельницького намагались захопити місто і 8 тижнів тримали Бродівський замок в облозі [3].

Через вигідне розташування Броди були прикордонним економічним центром Австрійської імперії, до складу якої місто увійшло після першого поділу Речі Посполитої. З 1779 по 1880 роки у населеному пункті діяв привілей вільного торгового міста. У 1869 році була прокладена залізниця Львів – Броди, а у 1873 році – залізничний зв'язок встановлено з Російською імперією. Під кінець XIX століття у Бродах діяли фабрики свічок, цикорію, рому і лікеру, льонопрядильня, вапельні, цегельня, парові млини, тартаки, а також організовуються національні культурно-просвітницькі товариства: єврейські, польські та українські.

Під час Першої світової війни місто 12 раз переходило від однієї до іншої воюючої сторони. У 1918 році увійшло до складу ЗУНР. В період Другої світової війни місто зазнало значних руйнувань. Під Бродами